

Tillgänglighetsbiblioteket Celia för skolor

Hos Celia kan man låna böcker till elever som behöver lässtöd

Tillgänglighetsbiblioteket Celia är ett statligt specialbibliotek och en del av Riksarkivet. På Celia görs böcker för personer som har lässvårigheter. Läsnedsättningen kan till exempel bero på inlärningssvårigheter, dyslexi eller en funktionsnedsättning. I skolan bedömer läraren elevens behov av att använda Celias böcker.

Hos Celia kan man låna

- talböcker
- böcker som man kan läsa och lyssna på samtidigt, det vill säga talböcker med text
- e-böcker
- taktila böcker
- punktskriftsböcker och reliefbilder.

Celia producerar skönlitteratur, fackböcker och läroböcker. Läroböcker produceras vid behov. Läraren, eleven eller den studerande kan själv föreslå läroböcker med hjälp av förslagsblanketten för inköp i webbtjänsten Celianet. Böckerna lånas via Celianet (celianet.fi).

Celias böcker kan läsas i Celianet och med appen Pratsam Reader.

Skolan ingår ett avtal med Tillgänglighetsbiblioteket Celia

För att läraren ska kunna registrera elever och skapa Celia-koder behöver skolan ha ett avtal med Celia. Efter registreringen kan eleven eller den studerande låna böcker från Tillgänglighetsbiblioteket Celia.

Avtalsblanketten finns på Celianet.

Huvudanvändaren är skolans kontaktperson

Skolan har en utsedd **huvudanvändare**. Huvudanvändaren skapar koder för skolans registrerare och tar bort onödiga registrerarens koder. Huvudanvändaren kan vara vem som helst från skolans personal. Huvudanvändaren är också skolans kontaktperson för Celia och kan dela skolans gemensamma koder med lärarna.

Mer information om Celia-koder finns på sidan 5.

Hur inleder skolan och Tillgänglighetsbiblioteket Celia ett servicepartnerskap?

1. Skolans representant går till adressen Celianet.fi och fyller i blanketten. Blanketten finns på **Anvisningar för samfund > Blev du intresserad? Börja samarbeta med Celia > Skolor.** I blanketten utser skolan en huvudanvändare som fungerar som kontaktperson mellan skolan och Celia samt ansvara för användarkoderna för skolans övriga anställda.
2. När blanketten har skickats får huvudanvändaren automatiskt ett elektroniskt avtal till sin e-post. Avtalet träder i kraft när Celia har skickat skolans gemensamma koder till huvudanvändaren. Avtalet gäller tills vidare.
3. Celias kundtjänst behandlar blanketten som skolan fyllt i och skapar personliga koder för den huvudanvändare som utsetts. Huvudanvändaren får sina koder per e-post.
4. Celias kundtjänst skapar också skolans gemensamma koder och skickar dem till huvudanvändaren per e-post.
5. Skolan har nu anslutit sig till Celia som servicepartner. Huvudanvändaren kan skapa personliga registrerarens koder för de kollegor som behöver dem. Huvudanvändaren kan också dela skolans gemensamma koder med de kollegor som behöver dem. Med skolans gemensamma koder kan lärare använda Celianet-webbtjänsten och Pratsam Reader-appen.
6. När registrerarna har fått sina egna koder av huvudanvändaren kan de börja registrera elever som användare av Celias talbokstjänst.

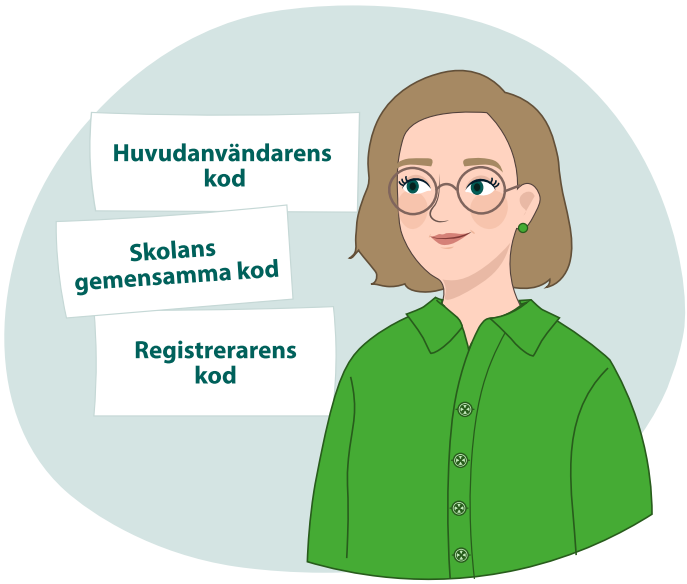
Celia-koder

Celia erbjuder flera typer av koder för skolor. Exemplet nedan visar hur koderna används.

Läraren Lisa vill använda Celias böcker med sina elever som behöver stöd med läsningen. Lisas skola har ännu inget avtal med Celia. Hon går till adressen Celianet.fi och fyller i avtalsblanketten.

Lisa blir skolans **huvudanvändare**. Lisa får sina egna **huvudanvändarens koder** och **skolans gemensamma koder** till sin e-post. Vid behov kan Lisa också skapa **registrerarens koder** åt sig själv. Med dessa koder kan hon registrera elever som användare av Celias tjänster.

Även andra lärare i skolan vill använda Celias böcker som stöd i undervisningen. Lisa skapar **registrerarens koder** åt Lotta och Jukka. De vill registrera sina elever som Celias kunder, så att eleverna kan läsa Celias böcker även hemma. Efter registreringen får eleverna **personliga koder**.

Huvudanvändare

Lisa

Huvudanvändaren skapar registrerarens koder för lärarna.

Registrerare

Registrerare

Lotta

Jukka

Med registrerarens koder kan man registrera elever som kunder hos Celia.

Eleverna får personliga Celia-koder. Med dem kan de läsa Celias böcker på sina egna enheter.

Grupplyssning

Läraren Karl bedömer att det inte finns något behov av att skapa personliga koder åt eleverna. Han använder **skolans gemensamma koder** när han läser Celias böcker tillsammans med elever som behöver lässtöd, till exempel i en liten undervisningsgrupp eller i en specialklass.

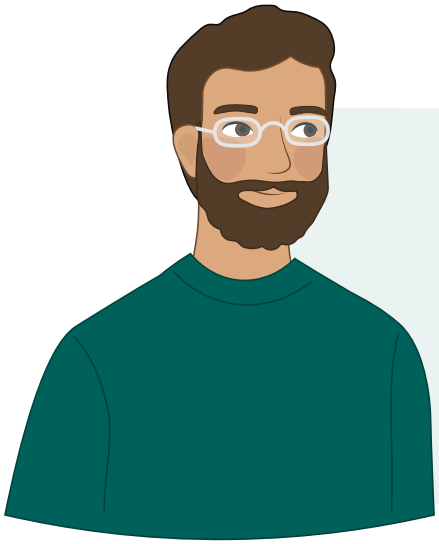
Elever som behöver lässtöd har rätt att använda Celias tjänster.

Vad kan man göra med olika koder?

Huvudanvändarens koder

- Med huvudanvändarens koder kan man skapa registrerarens koder för lärare.
- Huvudanvändaren kan ta bort onödiga registrerarens koder.
- Huvudanvändaren ger skolans gemensamma koder till lärarna, till exempel för att bekanta sig med tjänsten eller för grupplyssning.
- Det går inte att registrera elever som kunder hos Celia med huvudanvändarens koder.
- Det går att läsa böcker i Celianet med huvudanvändarens koder. Det går inte att använda Pratsam Reader-appen med koderna.

Skolans gemensamma koder

Skolan har en uppsättning gemensamma koder. De lån som görs med koderna är gemensamma för alla som använder dem. Skolans gemensamma koder används för grupplyssning samt för att låna och läsa böcker i Celianet eller Pratsam Reader-appen.

Registrerarens koder

Med registrerarens koder registrerar man elever som kunder hos Celia. Det går också att läsa böcker i Celianet med registrerarens koder. Koderna kan inte användas i appen Pratsam Reader.

Personliga koder

Celias kunder använder personliga koder till Celia. Eleven får personliga koder när hen registreras som kund hos Celia. Eleven använder sina personliga koder när hen läser Celias böcker i skolan eller hemma. Koderna tas inte bort, även om eleven byter skola.

Tips för användning av Celias böcker

Stöd till elever hemma och i skolan

Eleven behöver stöd och vägledning för att kunna använda Celias tjänster. På Celianet finns anvisningar för vårdnadshavare om hur man kommer igång med tjänsten och söker böcker.

Grupplyssning och gemensam läsning

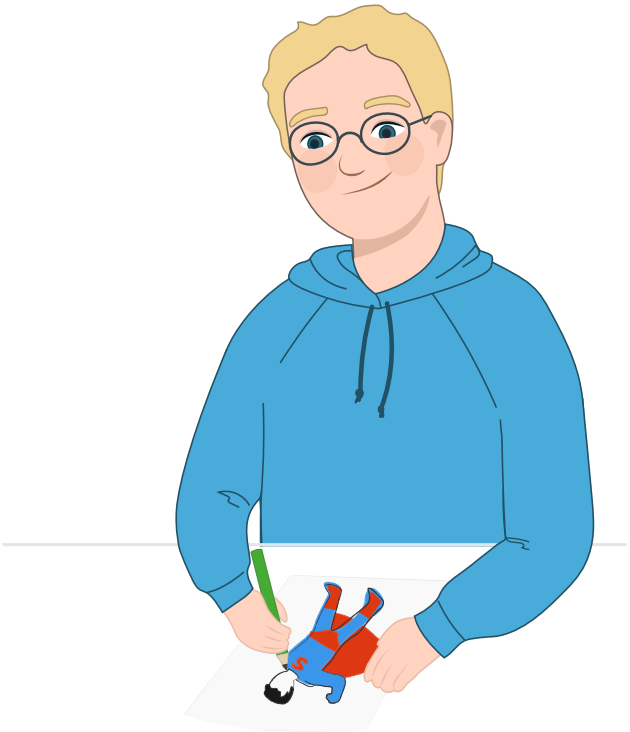
Talböcker med text kan läsas och lyssnas på samtidigt. Därför passar de bra för gemensam läsning i grupper där elever behöver stöd med läsningen.

Varje skoldag rymmer en liten lässtund!

Inspirerande sätt att arbeta med Celias böcker

På Celia har man tagit fram ordkonstövningar som lämpar sig för grupper av elever som behöver stöd med läsningen. Med hjälp av övningarna kan man arbeta med böcker på ett upplevelsebaserat och aktivt sätt. Att tillsammans utforska böcker som man har läst kan öka elevernas läslust och fördjupa läsupplevelsen.

Anvisningar för inspirerande lässtunder finns på Celianet (Celianet.fi) under ”Boktips”.

Frågor?

E-postadressen till Celias kundtjänst är nu **celia@kansallisarkisto.fi**.
Du kan också snabbt få hjälp via chatten på Celianet.

På Celianet finns anvisningar om hur du använder Celias böcker.

Nyhetsbrevet **Lässtöd** är riktat till skolor och högskolebibliotek. Nyhetsbrevet innehåller information om Celias tjänster för skolor, såsom webbinarier och nyutkomna böcker.

På biblioteken får du råd och vägledning om hur du använder Celias tjänster och söker böcker.

Celianet.fi

@celiakirjasto

Kansallisarkisto
Riksarkivet
The National Archives of Finland

TILLGÄNGLIGHETSBIBLIOTEKET
CELIA